

CDA DE LA CIUTAT DE TARRAGONA

Tàrraco des de l'aire

Material del professorat (CS, ESO)

TARRACO

COLONIA IULIA URBS TRIUMPHALIS

Generalitat de Catalunya

**Departament
d'Ensenyament**

Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona

Complex Educatiu de Tarragona

Autovia de Salou s/n

43006 Tarragona

Autors: Núria Montardit Bofarull

Marta Panadès Manresa

Núria Roig Font

Jordi Tortosa Giménez

Dibuixant: Hugo Prades

DL: T-1686-2014

Edita: Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona

Edició: febrer 2015

JUSTIFICACIÓ

A partir dels dibuix reconstructiu de Tàrraco, del segle II, del dibuixant Hugo Prades, assessorat pel Dr. Joaquín Ruiz de Arbulo, hem elaborat un material didàctic, dirigit als alumnes de Cicle superior d'educació primària i el primer cicle de l'ESO.

Gràcies a l'actuació del Patronat de Turisme i del mateix il·lustrador, hem aconseguit el permís per l'ús de la imatge amb finalitat educativa. Aquesta nova versió, del 2014, presenta una ciutat encara al mar, amb una inclinació constant des del punt més alt fins arribar al port. La vista aèria ens permet treballar el marc geogràfic, l'estructura urbanística i els principals edificis que la formaven.

Proposem la seva utilització com a treball previ de la visita als monuments romans, ja que aquest disseny de Tàrraco des de l'aire ajuda l'alumnat a formar-se una idea inicial de com era la ciutat i facilitar-li la comprensió de per on es mou dins els carrers i els àmbits de Tarragona.

OBJECTIUS

1. Conèixer com era una ciutat romana.
2. Comprendre l'estructura urbanística de Tàrraco.
3. Identificar les parts de la ciutat.
4. Reconèixer els principals edificis.
5. Observar acuradament.
6. Interrelacionar la informació, analitzar, deduir i extreure conclusions.
7. Interpretar imatges i dibuixos.
8. Valorar el patrimoni historicoartístic de la ciutat.
9. Treballar el quadern amb precisió i netedat.

CONTINGUTS

1. Les ciutats romanes.
2. La muralla.
3. L'estructura urbanística.
4. Les parts de la ciutat.
5. Els edificis i les seves funcions.

NIVELL AL QUAL S'ADREÇA...

Cicle superior d'educació primària i primer cicle de l'ESO.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Tal i com hem apuntat en la justificació, proposem utilitzar la seqüència didàctica com a treballs previs.

1. Podem donar un quadernet a cada alumne/a, per tal que resolgui/n totes les activitats.
2. O podem distribuir la seqüència en diverses parts, de tal manera que cada equip desenvolupi una de les seccions.

Per exemple:

Grup 1: Tàrraco. La muralla (pàgines 3-5).

Grup 2: Parts de la ciutat. Part alta (pàgines 6-8).

Grup 3: Parts de la ciutat. Zona residencial (pàgines 4, 9 i 10).

Grup 4: Parts de la ciutat. Zona portuària i zones suburbanes (pàgines 4, 11 i 12).

Un cop finalitzada la feina, es pot fer una posada en comú, en què cada grup explica la seva tasca a la resta.

A continuació, visitarem alguns dels vestigis de la ciutat: la muralla, l'amfiteatre, el MNAT, el circ, el fòrum local...

SOLUCIONARI

LA MURALLA

La ciutat es va tancar mitjançant una muralla que configurava l'espai:

- Intramurs, és a dir **DINS** la muralla.
- Extramurs, és a dir **FORA** la muralla.

Ara, compta el número de:

- Portes **9**
- Torres **17**.

En quina zona es trobaven? **Bàsicament en els panys de muralla occidentals.**

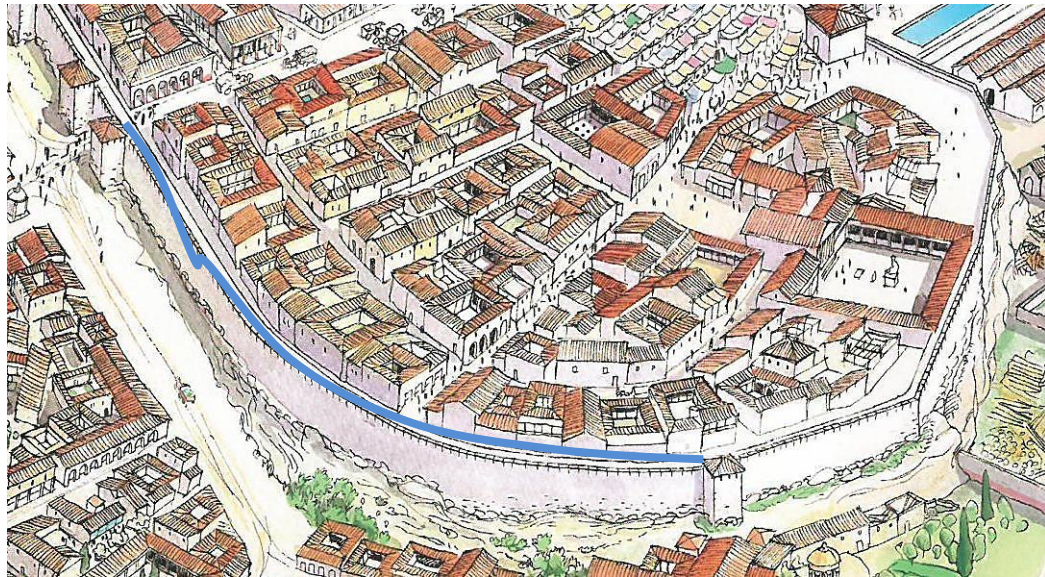
- Com eren? Marca la resposta correcta:

quadrades

Fixa't en els següents aspectes:

- Les **rampes** d'accés de la maquinària bèl·lica i els soldats. Encercla-les.

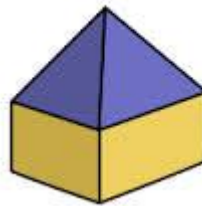
- El **pas de ronda**, el camí que permetia circumval·lar tota la muralla per la part de dalt. Marca'n un tros de torre a torre.

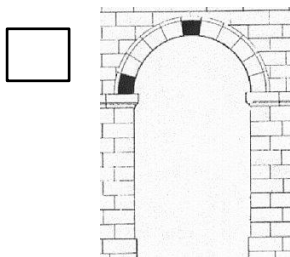
- La **teulada** de les torres era:

- Coberta amb:

Teules

- Les **portes d'accés** a la ciutat tenien la forma:

- Estaven flanquejades per:

2 torres

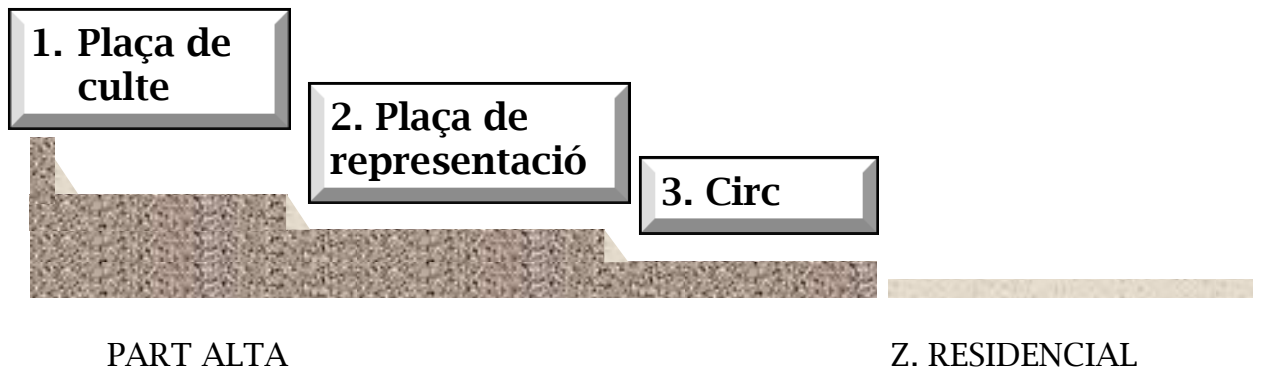
PARTS DE LA CIUTAT

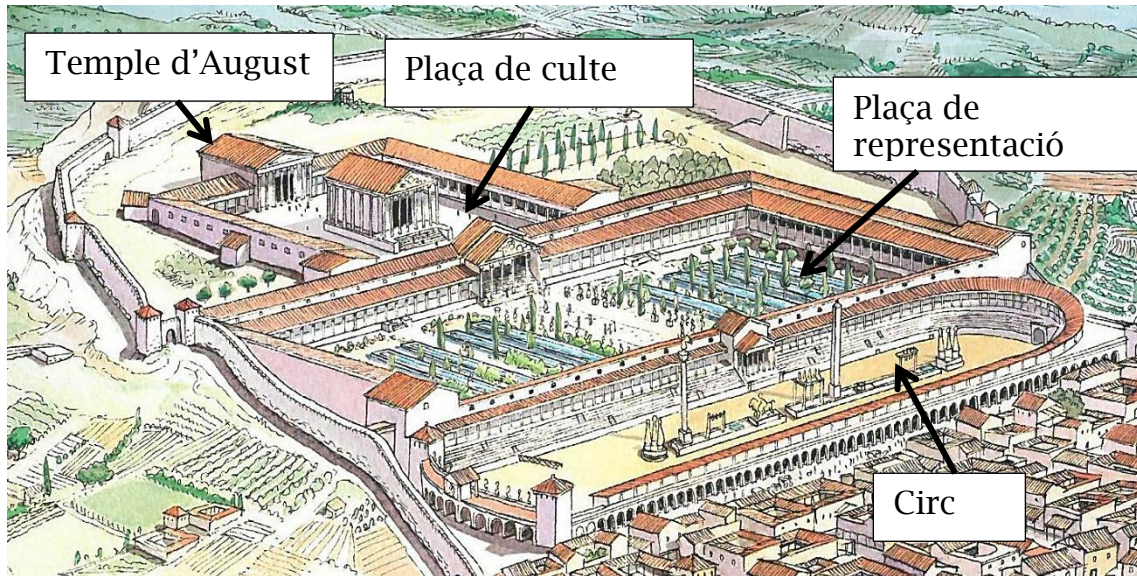
Per la disposició de la ciutat, podem diferenciar-ne 3 parts:

1. PART ALTA

La part més elevada de la ciutat va recollir 3 edificacions destinades a la funció de Tàrraco com a capital de la província d'Hispania Citerior. De dalt a baix, esglaonadament, hi havia:

Posa el nom a les parts de l'esquema anterior i aquestes parts del dibuix:

- Temple d'August
- Plaça de culte
- Plaça de representació
- Circ

Observa el **temple** i tria les paraules correctes:

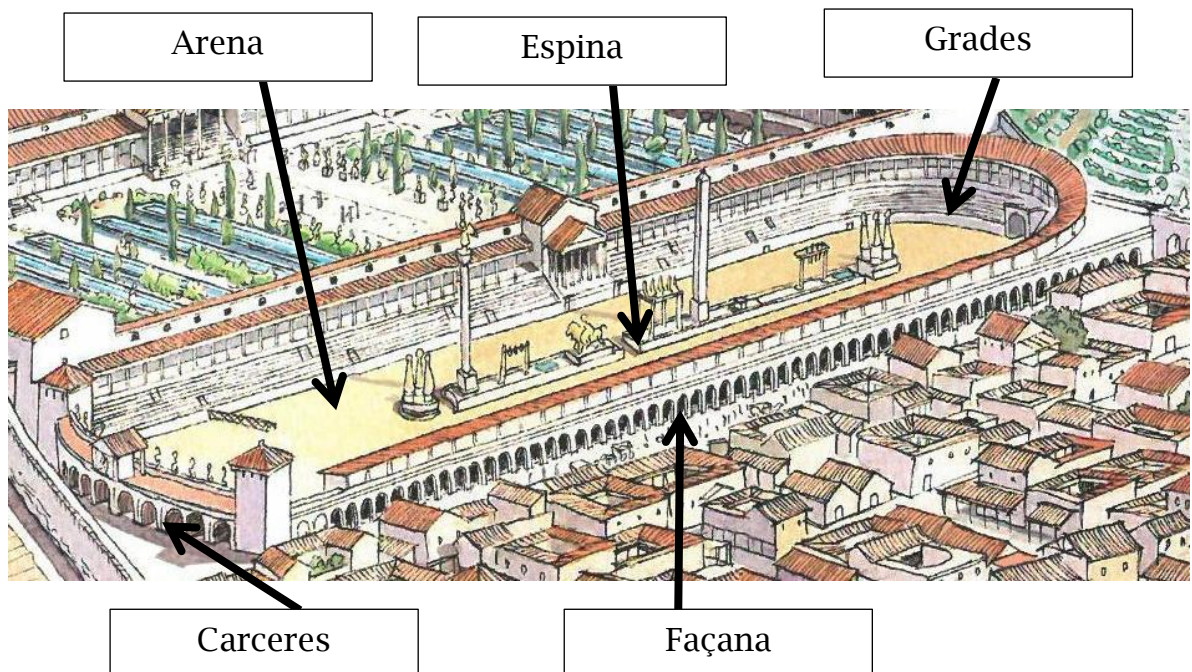

- El temple es troba **elevat** sobre una base.
- Compta amb **8** columnes a la façana.
- L'accés es produeix mitjançant unes **escales**.

Fixa't amb la **plaça de representació** i completa les frases:

- La forma de la plaça és **rectangular**.
- Les dues places es comunicaven per mitjà d'**escales**.
- El centre de la plaça comptava amb **basses, jardins, escultures, fonts**, com elements decoratius i simbòlics.

Com era el **circ**?

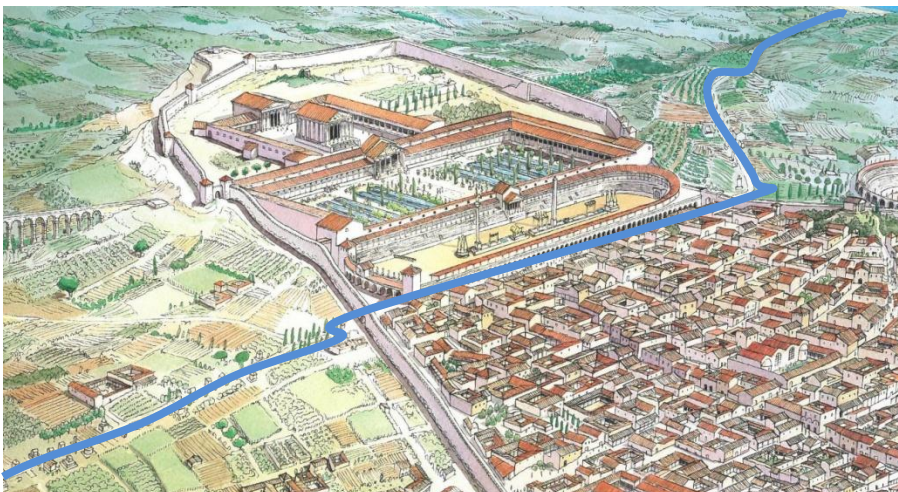

L'edifici estava dissenyat per a la realització de les curses. Marca al dibuix:

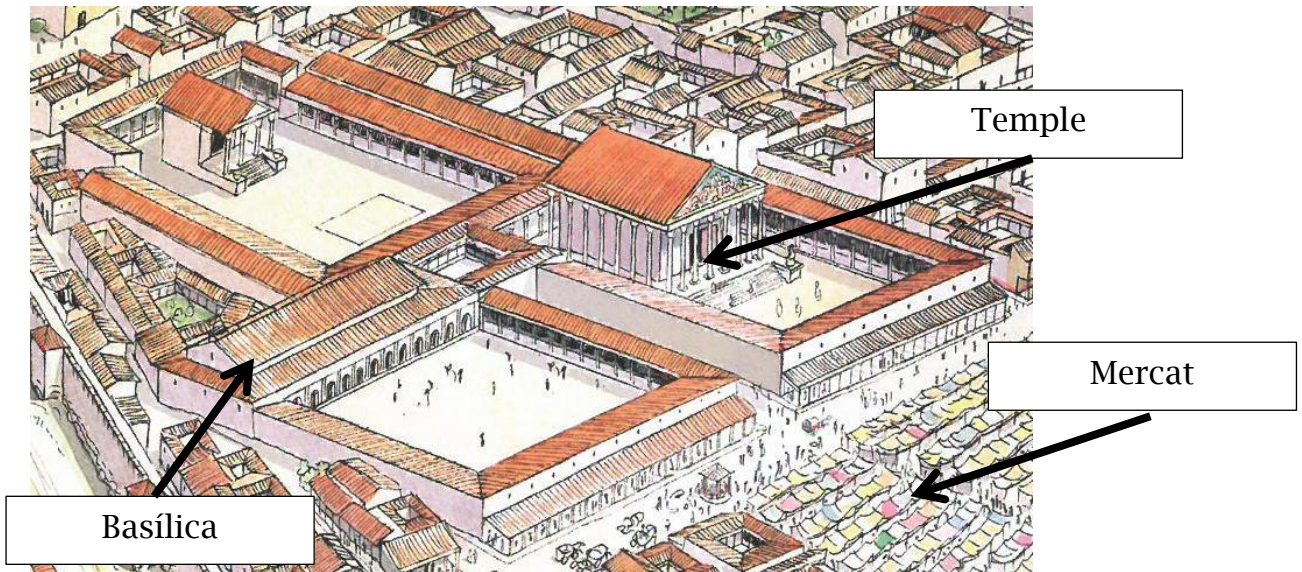
- La façana, formada per 57 portes.
- La pista (*arena*), on corrien els carros.
- Les grades (*cavea*), on s'asseia el públic.
- Les portes de sortida dels carros (carceres).
- L'espina (*spina*), l'eix central de divisió de la circulació.

2. ZONA RESIDENCIAL

Marca tota la **via Augusta** que vegis a la imatge (que comunicava la costa des de Roma fins a Cadis):

2.1. Fòrum de la colònia: és a dir les places principals de la ciutat, formades per les següents parts:

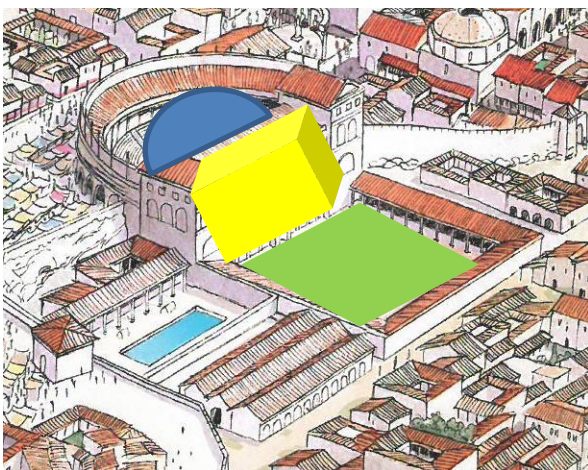
Marca-les al dibuix.

- El gran **temple** de la tríada Capitolina (Júpiter, Juno i Minerva).
- La **basílica**, sala destinada a les reunions municipals i als judicis.
- **Mercat**.

Respon:

- Quantes places formaven el complex? 3
- I temples? 2

2.2. El teatre, annex al complex anterior. L'edificació constava de:

Marca en color cada part:

- **Les grades**, on s'asseien els espectadors, en blau.
- **La façana**, que també era el decorat de l'escena, en groc.
- **El pati d'accés**, enjardinat, en verd.

Estava dins o fora de les muralles? **Fora**.

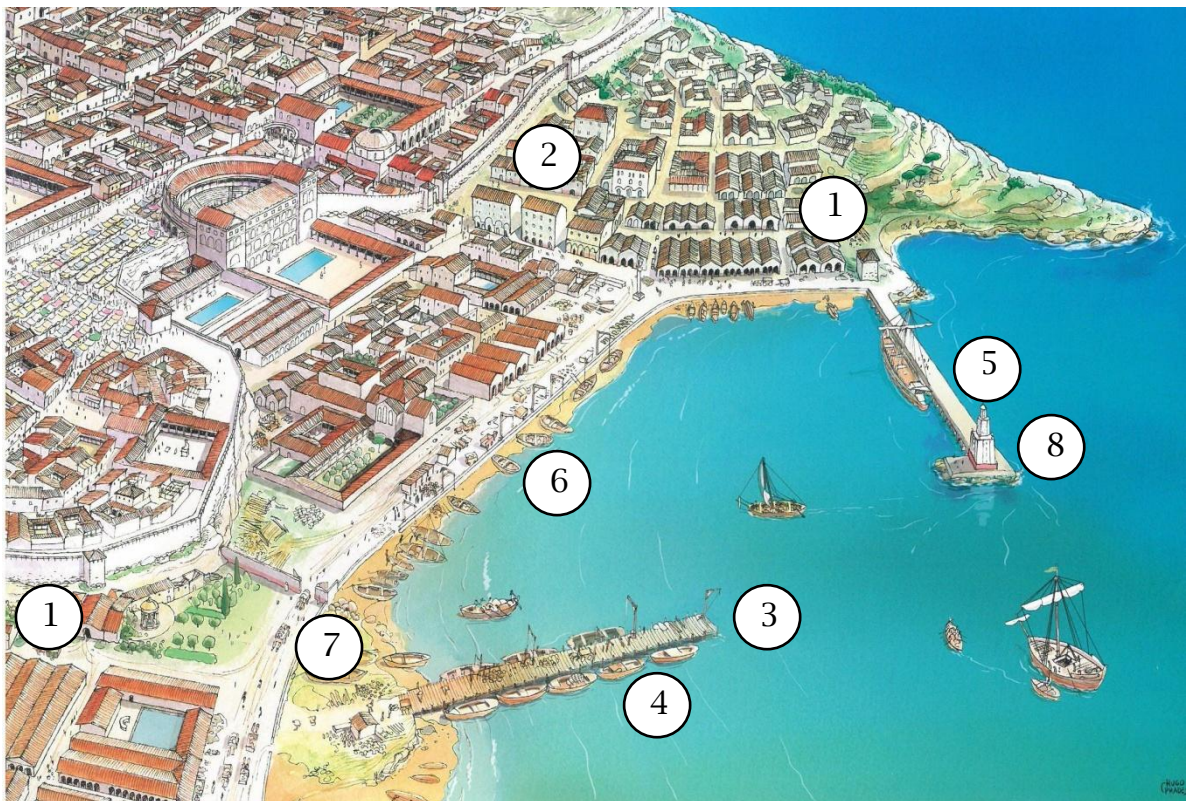
Localitza al dibuix general aquestes termes i encercla-les en blau, les que se situen dins muralla i en vermell, fora.

- Quins elements veus que tenien en comú?
Amplitud, sales grans, zones enjardinades, piscines, bona il·luminació amb grans finestrals...
- Quines dimensions sembla que tenien en comparació amb d'altres edificis? **Força grans.**

3. ZONA PORTUÀRIA

L'espai proper al mar, sota un promontori rocós, allotjava nombroses construccions vinculades amb el treball portuari.
Posa el número que li pertoca:

1. Els magatzems, naus destinades a guardar els productes comercials i les drassanes.
2. Les *insulae*, cases de pisos dels treballadors.
3. Grues.
4. L'espigó de fusta.
5. L'espigó de pedra.
6. La platja.
7. L'accés controlat
8. El far

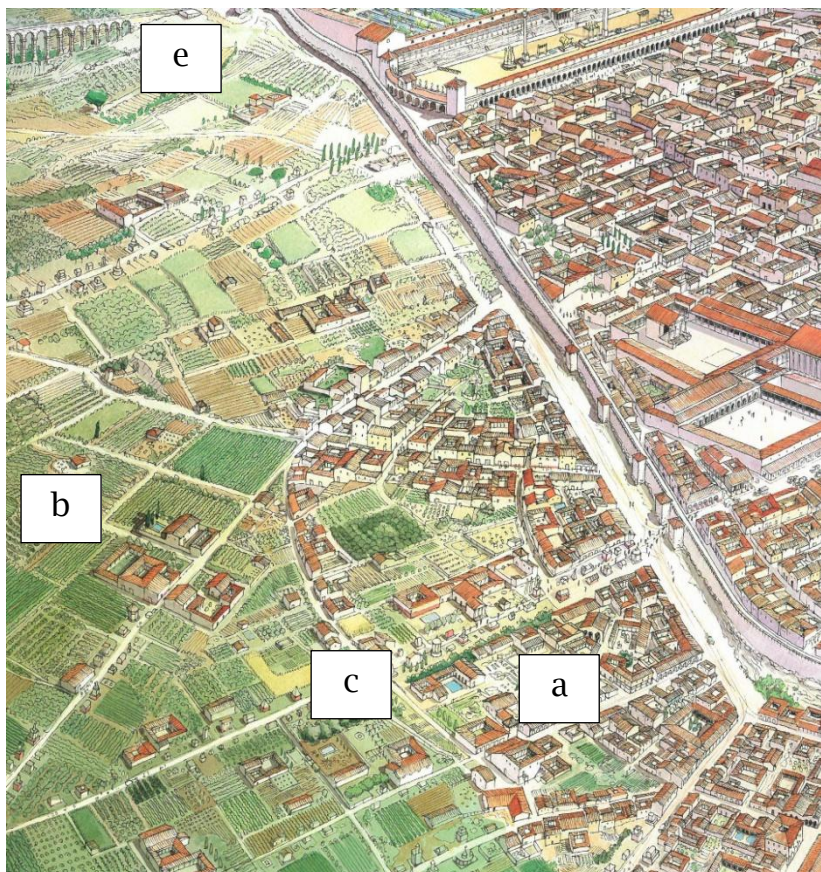
Assenyala tots els elements que estan relacionats amb l'aigua potable.
Basses, piscines, fonts, magatzems, termes

Els vaixells grans on s'havien de situar? Per què? **Al moll de pedra prop la bocana, perquè era més profund. Llavors s'arribava a la platja mitjançant bots.**

4. ZONES SUBURBANES

Busca un exemple de cada i marca-ho al dibuix.

D: amfiteatre